

Mer enn 100 mill tonn uten Forsagere.
Hva gjør vi rett ?

NFF Kr. Sand 7. Mars 2019
Knut Petter Netland

TITANIA
- a KRONOS Company

Disposisjon

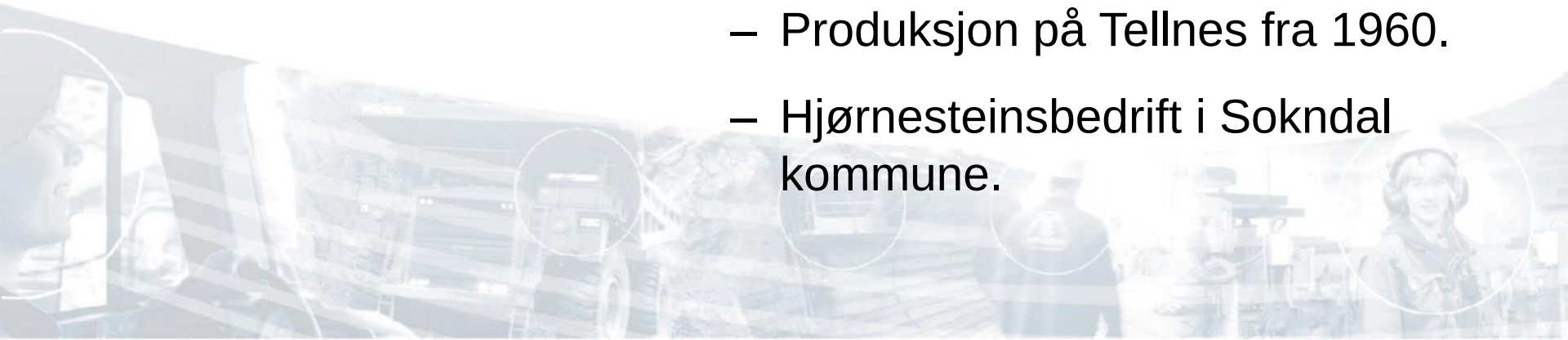
- Bakgrunn - historikk
- Resultater - statistikk
- Risiko vurderinger
- Konklusjon

Historikk

- Grunnlagt i 1902.
- Kontinuerlig ilmenittproduksjon siden 1916.
- Oppdagelsen av Tellnes forekomsten i 1954.
- En av verdens største ilmenittforekomster
- Produksjon på Tellnes fra 1960.
- Hjørnesteinsbedrift i Sokndal kommune.

Kart over området

TITANIA

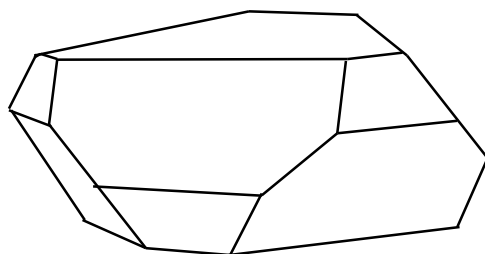
- a KRONOS Company

Kronos Worldwide Inc.

Kjerneområdet

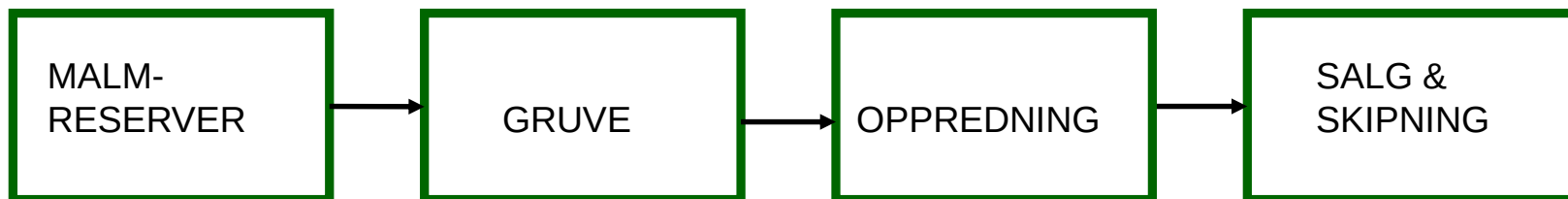
Ilmenitt
 FeTiO_3

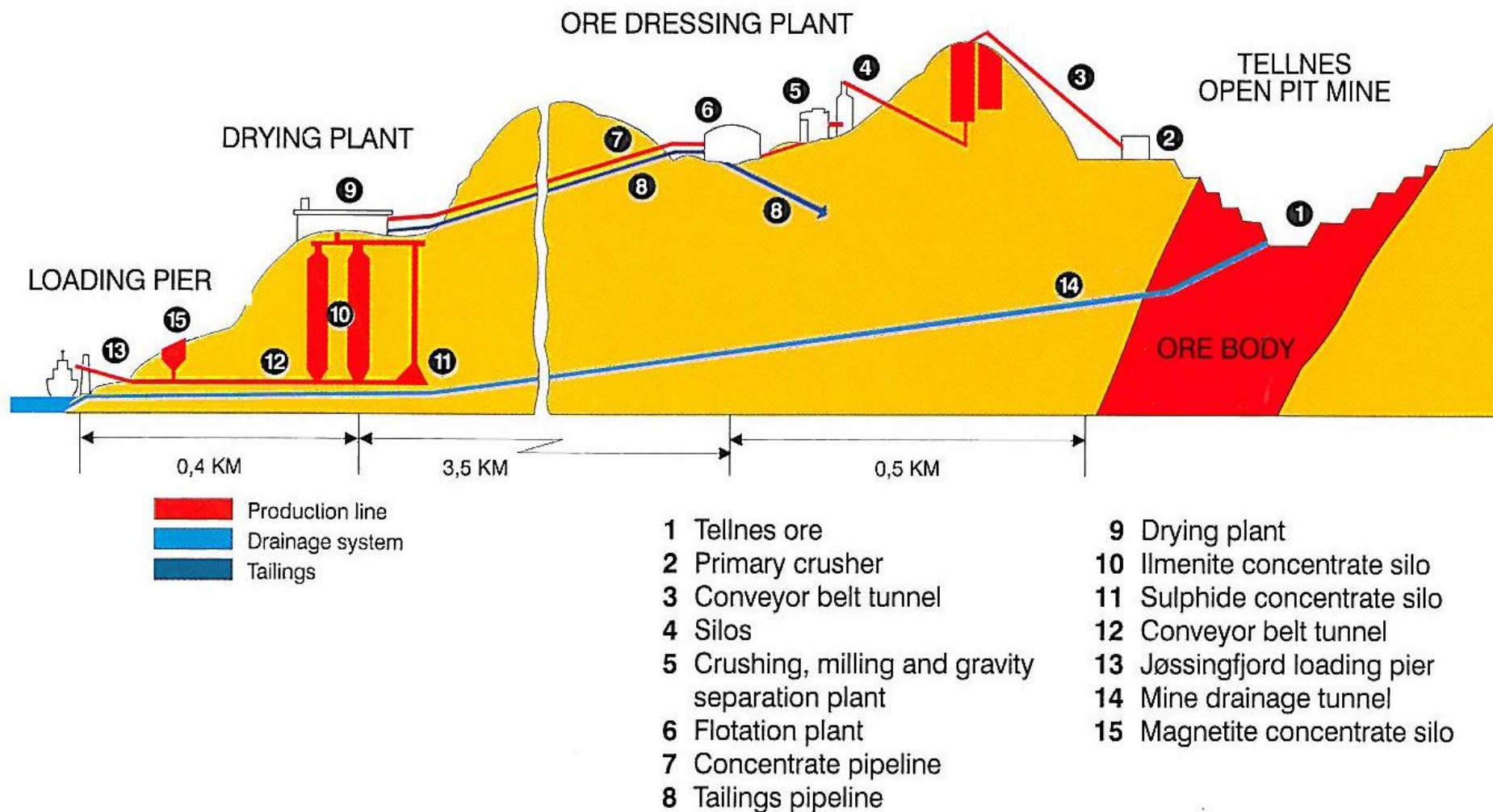
Ilmenitt
forekomst
18% TiO_2

Tellnes
ilmenittkonsentrat
44.3% TiO_2

THE TELLNES PLANT

Produksjonsanlegg Hommedal

- Knusing i finknusere
- Maling i kulemøller
- Prosesser for separasjon
 - * Tyngdekraft
 - * Magnetfelt
 - * Flotasjon
- Avvanning i fortykkere

Konsentrat i rør til
Tørkeanlegget

Avgang i rør til landdeponi

Tørkeanlegget

Syrelaking og flotasjon:

- Rensing av ilmenitt og biprodukt magnetitt.
- Uttak av sulfidkonsentrat (kis med Nikkel, Kobolt, Vanadium).

Avvanning:

- Filtrering
- Tørking i roterovner.
- Fuktighet reduseres til 3,5 % vann i ilmenitkonsentratet

Lagring i fjellsiloer:

- 2 stk. 120 meter høye siloer for ilmenitt

Utskipning fra egen
kai/lasteanlegg i Jøssingfjord

Dagbrudd - beliggenhet

TITANIA
a KRONOS Company

Våre
«naboer» er
interne

Dagbrudd

Lengde

2700 m

Dybde

305 m

Bergfangst 1960 – 2018

292 052 033 tonn, herav 154 699 534 tonn gråberg.

Malm Reserver pr 010119

170 mill tonn

Malm Ressurser pr 010119

277 mill tonn

TITANIA
- a KRONOS Company

Blanding av malm typer

Tar ut 2-3 ganger så
mye gråberg som
malm

Styrer malmblandinger
med på grenser på
1/1000 %.

Boring påbegynnes før
utlasting er ferdig..

Blanding av malm typer

Produksjonsplanene endres kontinuerlig for å oppnå rett blanding og maksimal malmverdi

Raske produksjonsendringer for kvalitetstyring...

...Boring,
lading og
sprengning
må tilpasse
seg...

Produksjons statistikk

Fra 2004 til 2018 :

- Bergfangst på 132 350 116 tonn.
- Antall Forbedringsrapporter Farlige Forhold er 7808.
- Av disse er 63 knyttet til sprengning.

Fordeling Farlige Forhold Sprengning

- 45 er knyttet til sikkerhetsavstand og sprut.
- 7 er knyttet til rystelser.
- 4 stk var knyttet til detonasjon og medførte igjenstående sprengstoff.
Disse ble avdekket ved kontroll etter detonasjon og før lasting.
Årsaker var mangelfull rydding, feil utførelse, og feil plassering av koblingsledninger som hadde medført stans i detonasjon.
- 1 er rapportering av sprengstoff som oppdages under lasting. Årsak var dårlig prosess på salve. Brukte over 6 mnd fra start til detonasjon.

Hva ligger i vårt KS systemet ?

Instruks	Navn	Revisjonsnummer
P02-21	Postering og varsling	13
AI02-09	Godkjent bruker	2
AI02-21	Sprengstoff, lunte og primerrester i salvene	3
AI02-06	Sprengningsplaner	5
AI02-13	Boring/lading og arbeid på salver i dagbrudd	9

Revisjonsnummer avslører at KS systemet er aktivt, og at avdekket feil medfører endring av praksis. **Skal dette fungerer må organisasjonen være involvert og aktiv med å bruke systemet.**

Rutiner utvikles med involvering...

Dokument tittel: Instruks for varsling, posting og sprengning i dagbruddet

Instruks for varsling og posting ved sprengning i dagbruddet.

Hensikt

Hindre skade på personell og utstyr ved sprengning.

Definisjoner :

- Godkjent bruker : Person som av myndighetene er godkjent som Bergsprenger.
- Områdeansvarlig : Godkjent bruker som innehar rolle i avdelingen med ansvaret for lading og sprengning.
- Sprengning (OAS): Personen som på vegne av Bergsprenger organiserer vaktpostene.
- Vaktpost : Person utpekt av Skiftkoordinator til å ha ansvar for ett definert poste område.
- Farlig område : Et geografisk område hvor steinsprut fra sprengningen kan forekomme, og det ikke er sikre konstruksjoner å søke dekning i.
- Sikkert området : Et geografisk området hvor det er sikkert å oppholde seg under sprengning.
- Forsaging : Når tennmidler og/eller sprengstoff ikke detonerer som planlagt, og det står igjen udetonert sprengstoff i sprengningsområdet.
- Sprengning : Detonasjon av sprengstoff.
- Type 1 sprengning : Sprengning som medfører at personer i Hommedal må oppholde seg i sikre områder.
- Type 2 sprengning : Sprengning som ikke medfører tiltak i Hommedal.

Hoved Trinn 1 Forberedelse til sprengning

Dokument tittel: Boring/lading og arbeid på salver i Dagbruddet

Risiko = Konsekvens x Sannsynlighet

TITANIA
- a KRONOS Company

Redusere Sannsynligheten for Forsagere

Kompetanse

- De som har ansvaret for Bergsprengning og styrer arbeidet på salva har Bergsprengnings leder kompetanse.

Produksjons planlegging.

Legger forholdene til rette for at produksjonen ikke blir påvirket av utsatt detonasjon.

- Alternative lasteplasser tilgjengelig.
- Mulighet til vakthold/sperre av området når detonasjonen blir utsatt til neste dag.

Alternativ løsning ved feil.

- 2 tennere i hvert hull for å sikre detonasjon.

Redusere Konsekvensen ved Forsagere

Primer er over lastenivå.

Viktig for boring på neste pall.

Valgt bort NG basert patronert
sprengstoff pga lang
«nedbrytningstid».

Har også ulemper, men fungerer i
sammenheng med de tiltak som er gjort
for å redusere sannsynligheten for
Forsagere..

Konklusjon

Gi Fagfolkene på salva **kompetanse, anledning** og **mulighet** til å styre sin arbeidsprosess, så har man ikke problemer med Forsagere , og...

.. unngå **akkordbaserte ladeoperasjoner** med stort **tidspress** fra Byggherren !

